

kládá za dostatečné, aby zaručilo výrobcům náhradu výrobních nákladů a přiměřený zisk podnikatelský. Zřejmě přemrštěná cena pak jest, pokud jde o ceny výrobcem požadované, cena, jejíž výše není odůvodněna výší výrobních nákladů a mírného zisku toho, kdo cenu požaduje. Výrobní náklady jednotlivého výrobce mohou být vyšší nebo menší výrobních nákladů průměrných. Maximální cena není proto nepochybným a vždy spolehlivým měřítkem pro otázku, zdali cena tím kterým výrobcem požadovaná je zřejmě přemrštěna. Tuto otázku dlužno řešiti naopak s hlediska speciálních nákladů výrobních toho kterého výrobce, zejména, uplatňuje-li, jak v tomto případě oba obžalovaní učinili, výrobní náklady, z nichž se podává cena vyšší než cena maximální. Tvrzením těchto vyšších nákladů výrobních bylo nalézacímu soudu zabývati se tím více, poněvadž obžalovaní uplatňovali, že obžalovaný K. cenu 36 Kč vzhledem na projev obžalovaného W-a a tento cenu až 44 h vzhledem na prohlášení hospodářského referenta politického úřadu pokládali za přípustnou. Dle § 270 čís. 5 tr. ř. nového znění byl proto soud povinen, by v rozhodovacích důvodech — přihlížeje zejména k obhajově obžalovaných — uvedl, z kterých důvodů a z jakých úvah má za to, že obžalovaní si byli vědomi, že cena 36 h (ceny až 44 h) jsou zřejmě přemrštěny a že požadováním jich využítu se mimořádné poměry. Z toho, že tak neučinil, nýbrž omezil se na odůvodnění zjištění, na začátku tohoto odstavce zmíněných, a na odůvodnění výroku, že cena 36 h jest objektivně zřejmě přemrštěna, podává se, že nalézací a též odvolací soud řídily se mylným názorem, že pro skutkovou podstatu přestupku § 7 zákona o válečné lichvě nepožaduje se po stránce subjektivní vědomí pachatelovo o zřejmé přemrštěnosti ceny a o využitkování mimořádných poměrů válkou vyvolaných.

Čís. 782.

Veřejný orgán pozbývá jen tenkrát ochrany § 68 tr. zák., nenáleží-li jeho výkon, při němž byl napaden, vůbec do oboru jeho úřední působnosti.

(Rozh. ze dne 24. března 1922, Kr II 399/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 9. dubna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 81 tr. zák. a přestupkem podle § 312 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. označuje stížnost odsouzení obžalovaného pro zločin i přestupek právně pochybeným, poněvadž prý četník, nemaje formálního úředního příkazu obecního představenstva pokud se týče hospodářské rady k odebrání dobytka, nebyl ve správném výkonu své služby, nýbrž zneužíval své úřední moci, takže byl obžalovaný oprávněn, stavěti se mu na odpor. Po stránce té zjišťuje rozsudek, že rekvisice dobytka konána byla v obci K. četnictvem za asistence vojenské na rozkaz okresní politické správy v H. a že při chůzi komise po obci potvrdili jí předseda hospodářské rady Petr S. a člen této Jaroslav V., že obžalovaný třetího kusu nepotřebuje. Stalo se tedy odepírání dle předpisů §§ 12, 13, 8 nař. min. ze dne 27. srpna 1917, čís. 367 ř. zák. a nelze proto vůbec na-

hlédnouti, v čem formální příkaz, jehož nedostatku stížnost se dovolává, by záležel. Než nehledě k tomu činí platný trestní zákon trestnost násilného odporu dle § 81 tr. zák. prostě závislou na výkonu úřadu neb služby, nerozlišuje, na rozdíl od jiných zákonů — uherský § 2 čl. z. XL r. 1914, německý § 113 — zda výkon je po právu, čili nic. Z toho vyplývá, že veřejný orgán jen tenkráté pozbývá ochrany § 68 (81, 312) tr. zák., když jeho výkon nenáleží vůbec do oboru jeho úřední působnosti, takže nelze tvrditi, že by byl ve výkonu svého úřadu neb služby. Důvod spatřovati sluší v tom, že zákon chrání dotyčnými předpisy státní autoritu, již dotyčný veřejný orgán reprezentuje i tehda, když snad úřední výkon jeho postrádá v jednotlivém případě skutečně neb dle názoru osoby, již se týká, materielně zákonitého podkladu. Byl proto soud nalézací zcela oprávněn postavit se na stanovisko, že s hlediska §§ 68, 81 tr. zák. rozhoduje materielní jeho správnost. Domnělému nedostatku ve směru posléz uvedeném čeliti smí strana dovoláváním se odpomoci u nadřízeného úřadu, není však oprávněna klásti o své újmě odpor úřednímu výkonu, zejména násilím. Formální oprávnění četníkovu dáno jest však zjištěním příkazu okresní správy politické; že příkaz ten byl rázu všeobecného a nezněl přímo na osobu stěžovatelovu, nemění ničeho na formálním oprávnění četníkovu, proti stěžovateli zakročiti. Tím méně může ovšem dovoláváno se býti okolnosti té proti odsouzení dle § 312 tr. zák. Hledí-li stížnost výrok obžalovaného vykládati v ten smysl, že chtěl projevit jen svou vůli, klásti trpný odpor po případě ku vlastnímu poranění, stačí poukázati ji na důvody rozsudku, dle nichž soud nalézací spatřil ve výroku »hledě k celému stavu věci« nebezpečnou pohružku, při čemž patrně měl zření k tomu, že se obžalovaný na pouhá slova neobmezil, nýbrž výrok svůj zdůraznil pokusem uchopiti nůž na blízku ležící.

Čís. 783.

Dodávková povinnost (§ 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Oprávnění zemědělcovo, použití zásob obilí a brambor pro výživu rodiny, výkrm dobytka a osov, předchází jeho povinnosti dodávkové.

Pouhá nedbalost není ještě vědomým zaviněním ve smyslu § 3 čís. 1 lich. zák.

(Rozh. ze dne 28. března 1922, Kr I 15/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Hradci Králové ze dne 15. listopadu 1920, kterýmž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 3 čís. 1 a 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Václav K., nájemce dvora v O., uznán vinným přečinem dle § 3 čís. 1 (a 2) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., spáchaným tím, že v první polovici roku 1920 v O. a